

Sygn. akt III AUa 501/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 stycznia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Marek Procek (spr.)
Sędziowie	SSA Jolanta Pietrzak SSA Marek Żurecki
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2016r. w Katowicach

sprawy z odwołania A. S. (A. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o świadczenie przedemerytalne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach

z dnia 6 listopada 2014r. sygn. akt VIII U 1048/14

oddala apelację.

/-/SSA M.Żurecki /-/SSA M.Procek /-/SSA J.Pietrzak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 501/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 listopada 2014r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gliwicach zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 12 marca 2014r. i przyznał ubezpieczonemu A. S. prawo do świadczenia przedemerytalnego od dnia 19 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy ustalił, że ubezpieczony A. S., urodzony w dniu (...), w dniu 18 grudnia 2013r. wystąpił z wnioskiem o świadczenie przedemerytalne.

Rozpoznając przedmiotowy wniosek, organ rentowy uwzględnił ubezpieczonemu bezsporny, łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 47 lat i 18 dni.

Jak podał tenże Sąd, ostatnim zatrudnieniem ubezpieczonego była praca w firmie (...), G. C. od 1 czerwca 2006r. do 31 marca 2013r. W dniu 31 maja 2013r. doszło do rozwiązania stosunku pracy.

W świadectwie pracy z dnia 31 maja 2013r. (...) jako przyczynę ustania umowy o pracę wskazano art. 30 § 1 pkt 2 k.p., z dodatkową adnotacją „likwidacja firmy”. Ubezpieczony był zarejestrowany jako bezrobotny w Powiatowym Urzędzie Pracy w R.

od 3 czerwca 2013r. W okresie od 11 czerwca 2013r. do 31 stycznia 2014r. był uprawniony do pobierania zasiłku dla bezrobotnych, nie odmawiając bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy określonej w ustawie

lub poddania się badaniom lekarskim lub psychologicznym mającym na celu ustalenie zdolności do pracy lub udziału w innej formie pomocy określonej w ustawie z dnia

20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008r. nr 69, poz. 415).

Wykorzystując dowody z zeznań świadka M. K., wyjaśnień ubezpieczonego, dowód z dokumentu w postaci świadectwa pracy, Sąd Okręgowy ustalił, iż były pracodawca ubezpieczonego (...) Spółka Jawna A. P., G. C., świadczył samodzielnie lub jako podwykonawca usługi w zakresie robót kanalizacyjnych

i wodociągowych, w ramach zleceń uzyskanych od jednostek samorządu terytorialnego.

W swojej działalności wymienione przedsiębiorstwo wykorzystywało koparki, ubijarki

i samochody ciężarowe, zatrudniając w początkowym okresie ok. 25 pracowników.

Z upływem czasu sytuacja finansowa przedsiębiorstwa ulegała sukcesywnemu pogorszeniu. Spółka nie wygrywała już przetargów i działała jako podwykonawca. Z opóźnieniem uzyskiwała zapłatę za swe usługi. W związku z tym, dochodziło do opóźnień w wypłacie wynagrodzeń za pracę, a następnie do wstrzymania wypłaty wynagrodzeń oraz redukcji zatrudnienia. Bezpośrednio przez zwolnieniem ubezpieczonego (...) Spółka Jawna zatrudniała już jedynie 12 pracowników. W dniu 31 maja 2013r. Spółka zwolniła wszystkich pozostałych pracowników (w tym i wnioskodawcę), wskazując w swoich oświadczeniach

o rozwiązaniu stosunków pracy oraz w świadectwach pracy, iż przyczyna rozwiązania umów o pracę, jest likwidacja spółki.

Jednocześnie Sąd ten ustalił, że (...) Spółka Jawna A. P., G. C. nie została postawiona w stan likwidacji i nie ogłoszono jej upadłości. Zmieniła natomiast profil swej działalności, tj. nie świadczy usług w zakresie budowy instalacji kanalizacyjnych i wodociągowych i nie zatrudnia już pracowników, a ogranicza się wyłącznie do wypożyczania maszyn, będących na jej wyposażeniu.

Zdaniem Sądu Okręgowego, uprawnienie od świadczenia przedemerytalnego wnioskodawcy rozpatrywać należy w oparciu o normę art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia

30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych (Dz. U. nr 120, poz. 1254 ze zm.), która przyjmuje, że dochodzone świadczenie przysługuje osobie, która do dnia rozwiązania stosunku pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy

z dnia 13 lipca 2006r. o ochronie roszczeń pracowniczych, w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. nr 158, poz. 1121 ze zm.), w którym była przez okres nie krótszy,

niż 6 miesięcy, posiada okres uprawniający do emerytury, wynoszący 40 lat dla mężczyzn.

Kwestia sporna w niniejszej sprawie sprowadzała się zatem - w ocenie Sądu Okręgowego - do ustalenia, **czy stosunek pracy, jaki łączył ubezpieczonego z pracodawcą, tj. (...) Spółka Jawna A. P., G. C., został rozwiązany z przyczyn dotyczących pracodawcy.**

Organ rentowy nie kwestionował, że ubezpieczony spełnia pozostałe - opisane wyżej - przesłanki.

Tak więc, skoro zgromadzony materiał dowodowy wykazał w sposób jednoznaczny, iż ubezpieczony utracił zatrudnienie w (...) Spółka Jawna A. P., G. C. (oparte na umowie o pracę) w następstwie utraty możliwości zatrudnienia pracowników, z uwagi na sytuację finansową spowodowaną ograniczeniem popytu na świadczone usługi, to z momentem wyczerpania sześciomiesięcznego okresu pobierania zasiłku dla bezrobotnych, wnioskodawca spełnia wszystkie przesłanki warunkujące nabycie spornego świadczenia.

Mając powyższe na uwadze, Sąd ten, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

W apelacji od zaprezentowanego orzeczenia organ rentowy, zarzucając Sądowi pierwszej instancji naruszenie:

- art. 233 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c., poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i przyjęcie za miarodajne dla kondycji finansowej (...) Sp.j. oraz dokonywanej przez Spółkę redukcji zatrudnienia zeznań świadka M. K.,

- art. 2 ust. 1 pkt 5 cyt. ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 29 lit. b ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego, pomimo, że nie zostało udowodnione, by rozwiązanie stosunku pracy z odwołującym się nastąpiło z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych lub technologicznych,

- art. 2 ust. 1 pkt 5 cyt. ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyznanie prawa do świadczenia przedemerytalnego,

wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozstrzygnięcia.

Motywuując swoje stanowisko, apelujący podniósł, że w sprawie nie przeprowadzono dowodów pozwalających na przyjęcie, że (...) Sp.j. znajdowała się w złej sytuacji finansowej, zmniejszała ilość zamówień, dokonywała redukcji zatrudnienia, zmieniała profil działalności, czy w końcu, dokonała likwidacji stanowiska zajmowanego przez wnioskodawcę. Co istotne, Spółka ta w miesięcznych deklaracjach rozliczeniowych za kwiecień 2013r., jak i później, za październik 2014r., wskazywała jednakową ilość ubezpieczonych. Zatem - zdaniem skarżącego - niezbędne jest uzupełnienie materiału dowodowego, w tym o dowody z zeznań współników (...), dowody z dokumentacji osobowej oraz dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy o sygn. IV P 113/13.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

przyjmując, na podstawie materiału dowodowego przeprowadzonego przed Sędem pierwszej instancji oraz uzupełnionego z urzędu w postępowaniu drugoinstancyjnym, iż w dniu 31 maja 2013r. doszło do rozwiązania stosunku pracy łączącego wnioskodawcę A. S. z (...) Spółka Jawna A. P., G. C., wskutek wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę z przyczyn dotyczących zakładu pracy, w rozumieniu przepisów ustawy o promocji zatrudnienia, uznał, iż apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji, podkreślenia wymaga, iż wnioskodawca wywodzi swoje żądanie z dyspozycji normy art. 2 ust. 1 pkt 5 cyt. ustawy o świadczeniach przedemerytalnych.

Zatem, w sprawie bezsporne jest, iż wnioskodawca do dnia rozwiązania stosunku pracy legitymował się stażem emerytalnym wynoszącym co najmniej 40 lat, przepracował też w zakładzie pracy ((...) Spółka Jawna A. P., G. C.) co najmniej 6 miesięcy. W nawiązaniu do art. 2 ust. 3 ustawy jasne jest również, że pobierał przez okres co najmniej

6 miesięcy zasiłek dla bezrobotnych, jest nadal bezrobotny, nie odmówił propozycji odpowiedniego zatrudnienia, a wniosek o świadczenie przedemerytalne złożył do organu rentowego w ciągu 30 dni od dnia wydania przez powiatowy urząd pracy zaświadczenia.

Tak więc, sporne jedynie pozostawało, czy w dniu 31 maja 2013r. doszło do rozwiązania stosunku pracy łączącego wnioskodawcę A. S.

z (...) Spółka Jawna A. P., G. C., wskutek wypowiedzenia dokonanego przez pracodawcę „z przyczyn dotyczących zakładu pracy”. Zrozumienie tego określenia jest ułatwione, gdyż ustawodawca odesłał do definicji legalnej zawartej w art. 2 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 149). Wynika z niej, że pojęcie „przyczyn dotyczących zakładu pracy” oznacza rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania

z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami kodeksu pracy, w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników.

Kierując uwagę na określenie „przyczyny niedotyczące pracownika”, którym posługuje się art. 2 ust. 1 pkt 29 lit. a ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r., a które to, zgodnie

z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o świadczeniach przedemerytalnych, jest równoznaczne z pojęciem „przyczyn dotyczących zakładu pracy”, wypada w pierwszej kolejności odnieść się do stanu faktycznego sprawy.

Z poczynionych przez Sąd Okręgowy ustaleń wynika, że przyczyną rozwiązania stosunku pracy łączącego wnioskodawcę A. S. z (...) Spółka Jawna A. P., G. C. były zmiany organizacyjne, polegające na redukcji zatrudnienia, wywołanej trudnościami ekonomicznymi pracodawcy. Okoliczności powyższe znalazły wyraz w zamieszczonym w treści oświadczenia o wypowiedzeniu oraz świadectwie pracy nieprecyzyjnym stwierdzeniu: „likwidacja firmy” (k. 7, 57 i 77 akt rentowych). Potwierdzone zostały dowodem z zeznań świadka M. K. (k. 29) oraz dowodami z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy, toczącej się przed Sądem Pracy w B., pod sygn. akt IV P 113/13. Trzeba przy tym wskazać, że na posiedzeniu wyznaczonym

na rozprawę w wymienionym Sądzie Pracy, w dniu 9 września 2013r., pozwany G. C. uznał powództwo o zapłatę wynagrodzenia za pracę za kwiecień i maj 2013r.,

z jakim wystąpił powód M. K.. Wyrokiem z dnia 9 września 2013r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Wobec powyższego, stwierdzić należy, iż Sąd Okręgowy nie naruszył granic swobodnej oceny dowodów określonej w art. 233 § 1 k.p.c., albowiem ich wiarygodność

i moc ocenił według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału", a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności (por. orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia

17 listopada 1966r., sygn. II CR 423/66, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999r., sygn. I PKN 632/98, OSNAPiUS 2000/10/382; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z 11 lipca 2002r., sygn. IV CKN 1218/00, niepubl.; uzasadnienie orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2002r., sygn. IV CKN 1256/00, niepubl.). Ramy swobodnej oceny dowodów muszą być określone wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego, regułami logicznego myślenia oraz pewnego poziomu świadomości prawnej, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny

i wszechstronny rozważa materiał dowodowy, jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i wając ich moc oraz wiarygodność, odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Ustalenia faktyczne dokonane w oparciu o tak ocenione dowody

nie mogą wykazywać błędów tak faktycznych, tzn. nie mogą być sprzeczne z treścią dowodów, jak i logicznych (błędności rozumowania i wnioskowania).

Odnosząc powyższe dyrektywy do ustaleń dokonanych przez Sąd pierwszej instancji, w aspekcie wskazywanych przez skarżącego uchybień, nie sposób przyjąć zasadności jego argumentacji, że Sąd Okręgowy uznał dowolnie, wbrew zgromadzonemu w sprawie materiałowi dowodowemu, że odwołujący się wypełnił przesłanki, o jakich mowa w art. 2 ust. 1 pkt 5 cyt. ustawy z dnia 30 kwietnia 2004r. o świadczeniach przedemerytalnych.

Zawarte w apelacji nowe wnioski dowodowe skarżącego Sąd drugiej instancji, na mocy art. 381 k.p.c., pominął.

Reasumując, skoro poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia znajdują potwierdzenie w treści zgromadzonego materiału dowodowego, a do kwestii tej odnosił się w istocie zarzut odwoławczy, Sąd II instancji uznał, że apelacja jest bezzasadna i na mocy art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.

/-/SSA M.Żurecki /-/SSA M.Procek /-/SSA J.Pietrzak

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JR